

BÖLÜM

11

DOĞAL AFETLERDE İLK YARDIM

Dr. Öğr. Üyesi Sibel YILMAZ ŞAHİN¹

Öğrenme Hedefleri

- Doğal afetler ile teknolojik afetleri ayırt edebilir
- Ülkemizde sık görülen doğal afetleri ve riskli bölgeleri bilir
- Doğal afetlerin türüne göre gelişebilecek yaralanmaları bilir
- Doğal afetlerde ilk yardım uygulamalarındaki temel ilkeleri açıklar
- Doğal afetlerde olay yerine gelen sağlık çalışanlarının görevini bilir

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği AD sibelysahin@gmail.com

KAYNAKLAR

1. World Health Organization (2007). *Mass casualty management systems: strategies and guidelines for building health sector capacity*. (02.12.2020 tarihinde https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43804/9789241596053_eng.pdf adresinden ulaşılmıştır).
2. T.C. Sağlık Bakanlığı (2013) *Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği*, Resmi gazete (No:2013/5703), (29.11.2020 tarihinde <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/3.5.20135703.pdf> adresinden ulaşılmıştır).
3. Bahadır, H., & Uçku, R. (2018). Uluslararası acil durum veri tabanına göre Türkiye Cumhuriyeti tarihindeki afetler. *Doğal Afetler ve Çevre Dergisi*, 4(1), 28-33. Doi: 10.21324/dacd.348117
4. Emergency Events Database (2020), *General Classification*, (30.11.2020 tarihinde <https://www.emdat.be/classification> adresinden ulaşılmıştır).
5. Centre for Research on the Epidemiology of Disasters (2020), *Natural disasters 2019: Now is the time to not give up*, (30.11.2020 tarihinde <https://www.emdat.be/natural-disasters-2019-now-time-not-give> adresinden ulaşılmıştır).
6. Hannah Ritchie (2014), *Natural Disasters*. (30.11.2020 tarihinde <https://ourworldindata.org/natural-disasters> adresinden ulaşılmıştır).
7. Emergency Events Database (2020), *Classification*, (30.11.2020 tarihinde <https://www.emdat.be/explanatory-notes> adresinden ulaşılmıştır).
8. H.Erkak, T., & Değerliyurt, M. (2009). Türkiye’de afet yönetimi. *Doğu Coğrafya Dergisi*, 14(22), 147-164.
9. T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (2019), *Türkiye Afet Yönetimi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (TAYSB)*. (01.12.2020 tarihinde <https://www.afad.gov.tr/turkiye-afet-yonetimi-strateji-belgesi-ve-eylem-planı-taysb> adresinden ulaşılmıştır).
10. Özçelik, D. N. (2020), Afet Tıbbı. *Journal of ADEM*, 1(1), 13-18.
11. İlhan, A. M. (2013). Afetler ve insani yardım operasyonlarında silahlı kuvvetlerin rolü. *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, 2(1), 107-129.
12. T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (2020), *Afet Yönetimi Kapsamında 2019 Yılına Bakış ve Doğa Kaynaklı Olay İstatistikleri* (01.12.2020 tarihinde https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/e_Kutuphane/Kurumsal-raporlar/Afet_Istatistikleri_2020_web.pdf adresinden ulaşılmıştır).
13. Bartholdson, S., & von Schreeb, J. (2018). Natural disasters and injuries: what does a surgeon need to know?. *Current trauma reports*, 4(2), 103-108. Doi:10.1007/s40719-018-0125-3
14. Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (2020), *Doğal Afetler ve Acil Tıp*. UMKE Sunumları-Eğitim. (01.12.2020 tarihinde https://www.umke.org/images/dosyalarim/Egitim_sunumlar/DO_AL_AFETLER_VE_ACIL_TIP.pdf adresinden ulaşılmıştır).
15. Aktaş M. (2007) Afet Alanında İlk Tedavi Amaçlı Tıbbi Uygulamalar ve Malzemeler, Mehmet Er-yılmaz ve Ufuk Dizer (Ed.), *Afet Tıbbı* (Cilt I) içinde. (2. Basım, s.269-280) Ankara: Ünsal Yayınları.
16. World Health Organization (2011). *Disaster risk management for health: mass casualty*, (01.12.2020 tarihinde https://www.who.int/hac/events/drm_fact_sheet_mass_casualty_management.pdf adresinden ulaşılmıştır).
17. KUŞ, G. (2017). Doğal Afetler Sonrasında İnsanların İlk yardım Bilgi Ve Beceri Düzeyi: Ne Yapabiliriz?. *Anadolu Üniversitesi Bilim Ve Teknoloji Dergisi-B Teorik Bilimler*, 6, 204-210. Doi: 10.20290/aubtdb.489402
18. T.C. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2010), *Ulusal Medikal Kurtarma Ekiplerinin Görevleri ve Çalışma Esaslarına Dair Yönerge*, (01.12.2020 tarihinde <https://www.saglik.gov.tr/TR,11268/ulusal-medikal-kurtarma-ekiplerinin-gorevleri-ve-calisma-esas-larina-dair-yonerge.html> adresinden ulaşılmıştır).
19. T.C. Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2019) *UMKE* (04.12.2020 tarihinde <https://acilafet.saglik.gov.tr/TR,4457/umke.html> adresinden ulaşılmıştır).
20. International Nursing Coalition for Mass Casualty Education (2003), *Educational Competencies for Registered Nurses Responding to Mass Casualty Incidents*. (04.12.2020 tarihinde <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.396.8909&rep=rep1&type=pdf> adresinden ulaşılmıştır).